

Ubój z konieczności zwierząt gospodarskich kopytnych poza rzeźnią

Ubój ten dotyczy sytuacji, gdy **zdrowe zwierzę**, np. świnia, owca, koza, krowa, czy koń, ulegnie wypadkowi, np. złamie kończynę, kręgosłup, lub też ulegnie innemu urazowi, który uniemożliwia mu naturalne poruszanie się i tym samym transport do rzeźni. W takiej sytuacji istnieje możliwość uratowania wartości rzeźnej zwierzęcia.

Co należy zrobić, gdy zdrowe zwierzę ulegnie wypadkowi?

W pierwszej kolejności należy jak najszybciej wezwać lekarza weterynarii, który stwierdzi czy zwierzę powinno być leczone, poddane ubojowi z konieczności, czy też uśmiercone.

Co należy zrobić, jeżeli wezwany lekarz weterynarii stwierdzi, że zwierzę może być poddane ubojowi z konieczności?

1. Należy skontaktować się z **najbliższą rzeźnią** celem ustalenia, czy istnieje możliwość przyjęcia tuszy i narządów wewnętrznych zwierzęcia poddanego ubojowi z konieczności - tusza będzie poddana badaniu poubojowego w celu określenia przydatności mięsa do spożycia przez ludzi. Wydanie takiej oceny jest warunkiem koniecznym wprowadzenia mięsa na rynek, tj. oferowania do sprzedaży i tym samym uratowania wartości rzeźnej zwierzęcia.
2. Należy skontaktować się z **Powiatowym Lekarzem Weterynarii** w Grajewie w celu przeprowadzenia badania przedubojowego i wystawienia świadectwa urzędowego, które będzie towarzyszyło tuszy i narządom wewnętrznym zwierzęcia poddanego ubojowi z konieczności – numer telefonu PIW Grajewo: **86 272 39 58**, od poniedziałku do piątku w godz. 7.30 do 15.30, osobą koordynującą jest lek.wet. Marek Zielonka.
3. Należy poddać zwierzę ubojowi z konieczności.

Kto może dokonać uboju z konieczności?

Ubój z konieczności musi być dokonany przez osoby **posiadające odpowiednie kwalifikacje**.

Zwierzę powinno być ogłuszone i wykrwawione zgodnie z przepisami określonymi w rozporządzeniu Rady nr 1099/2009.

W jaki sposób i w jakich warunkach powinien odbyć się ubój z konieczności?

- jak najszybciej,
- tak, aby oszczędzić zwierzętom wszelkiego niepotrzebnego bólu, niepokoju i cierpienia.

Za zapewnienie humanitarnych warunków uboju, zgodnych z przepisami Ustawy o ochronie zwierząt odpowiedzialny jest właściciel/posiadacz zwierząt oraz osoba dokonująca uboju

Jakie dokumenty muszą być dostarczone do rzeźni wraz z tuszą i narządami wewnętrznymi zwierzęcia?

- oświadczenie rolnika - stwierdzające tożsamość zwierzęcia oraz zawierające informacje na temat weterynaryjnych produktów leczniczych lub innych środków, jakie podawano zwierzęciu lub wobec niego stosowano, z wyszczególnieniem dat podawania i okresów karencji;
- świadectwo urzędowe - stwierdzające korzystny wynik badania przedubojowego, datę i czas przeprowadzenia tego badania, przyczynę dokonania uboju z konieczności oraz informację na temat leczenia, jakiemu poddane było to zwierzę.

W jakich warunkach tusza wraz z narządami wewnętrznymi zwierzęcia powinna być przewieziona do rzeźni?

- w warunkach higienicznych i w czasie do 2 godzin.
Jeżeli transport potrwa dłużej niż 2 godziny od chwili dokonania uboju, należy zapewnić warunki chłodnicze dla przewożonej tuszy i narządów wewnętrznych (gdy warunki klimatyczne na to pozwolą, nie ma konieczności transportu w warunkach chłodniczych).

Co się stanie jeśli lekarz weterynarii uzna, że nie może być przeprowadzony ubój z konieczności?

- zwierzę powinno być leczone, albo uśmiercone (uśmiercanie przeprowadza lekarz weterynarii przez podanie środka usypiającego, tusza może być poddana utylizacji lub za zgodą urzędowego lekarza weterynarii przeznaczona do skarmiania mięsożernych zwierząt futerkowych (jeżeli chce się uzyskać taką zgodę, należy skontaktować się z powiatowym lekarzem weterynarii).

Ponadto, w przypadku zdrowych zwierząt kopytnych do 6 miesiąca życia, które uległy wypadkowi, możliwe jest przeprowadzenie uboju zwierzęcia w celu pozyskania mięsa na własne potrzeby. Przy przeprowadzaniu takiego uboju nie jest konieczna obecność lekarza weterynarii, niemniej jednak pozyskane mięso nie może być oferowane do sprzedaży. Ubój na własne potrzeby również podlega zgłoszeniu do Powiatowego Lekarza Weterynarii w Grajewie.

Czy w przypadku uboju z konieczności wymagane jest powiadomienie Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa?

W każdym przypadku przeprowadzenia uboju z konieczności zwierząt z gatunku bydło, owce, kozy lub świnie, konieczne jest powiadomienie o tym zdarzeniu Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa. Należy pamiętać, że ubój bydła, owcy, świni lub kozy należy zgłosić w terminie 7 dni.

Natomiast na terenach objętych restrykcjami w związku z afrykańskim pomorem świń termin na przekazanie informacji wynosi 2 dni w przypadku uboju z konieczności świń.

UWAGA: krów do 7 dni po porodzie nie wolno transportować do rzeźni! W przypadku urazów okołoporodowych krowę należy poddać ubojowi z konieczności lub eutanazji w gospodarstwie.

Dodatkowe informacje można uzyskać na stronie Głównego Lekarza Weterynarii pod adresem:

<https://www.wetgiw.gov.pl/nadzor-weterynaryjny/uboj-z-koniecznosc-zwierzat-gospodarskich-kopytnych-pozarzezni>

Agnieszka Krupa

Powiatowy Lekarz Weterynarii w Grajewie